

Περί δειλίας και τραγικών λαθών, που σήμερα πληρώνουμε...

Του Δημήτρη Μάρδα

Υφυπουργού Εξωτερικών

Η δειλία των κυβερνήσεων ΝΔ-ΠΑΣΟΚ εντοπίζεται στα ακόλουθα. Αναλυτικότερα, απέφυγαν τα αυτονόητα και επέλεξαν εύκολες λύσεις, Μνημονιακές ή μη Μνημονιακές, με συγκεκριμένο προσανατολισμό. Οι δεύτερες λύσεις ενσωματώθηκαν στα Μνημόνια μετά από δική τους πρωτοβουλία και με συγκατάθεση φυσικά της τρόικας.

Έτσι, το κύριο βάρος της πολιτικής τους έπεσε στη μείωση των χαμηλών και μέσων μισθών-συντάξεων, στις εργασιακές σχέσεις, στην πώληση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου σε εξευτελιστικές τιμές. Αυτό οι ΝΔ - ΠΑΣΟΚ αποκαλούν ιδιωτικοποιήσεις, ενώ ο γνωστός νομπελίστας Ζ. Στίγκλιτζ, επονομάζει τις εν λόγω πρακτικές, ως «δωροδοποιήσεις».

Από την άλλη δύσκολες αλλά αποτελεσματικές λύσεις, που δε θα είχαν δυσμενή απόηχο στα μεσαία και κατώτερα εισοδήματα, παρέμειναν σε μια διαδικασία ατέρμονης αναμονής και ουδέποτε αγγίχθηκαν για πέντε ολόκληρα χρόνια.

Ως προς το τραγικό λάθος των πρώην κυβερνήσεων, αυτό εντοπίζεται στη στρατηγική, που επιλέχθηκε. Πράγματι, εφαρμόστηκε μια πρωτόγνωρη για τα διεθνή δεδομένα πολιτική λιτότητας, την οποία τρέναραν μέσα από παλινωδίες, για πέντε ολόκληρα χρόνια, χωρίς να δώσουν την απαιτούμενη προσοχή στο σκέλος της ανάπτυξης. Αυτό το μείγμα της πολιτικής οδήγησε στη, μοναδική σε παγκόσμια επίπεδα, μείωση της παραγωγής κατά 25% και εκτίναξη της ανεργίας.

Αν στα πρώτα 2 χρόνια (2010-11) τολμούσαν να κόψουν τις πρόωρες συντάξεις, αν συμμαζεύαν το πάρτυ της σπατάλης περιορίζοντας περιττές δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού και των Δήμων, αν μείωναν το κόστος της διοίκησης των υπηρεσιών του Δημοσίου, μειώνοντας επίσης τους μισθούς και τις συντάξεις από τα «ρετιρέ» του Δημοσίου και των ΔΕΚΟ, αν ακολουθούσαν μια διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων (και όχι 'δωροδοποιήσεων')

με τη συμμετοχή του κράτους στις προς ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεις, αν απλούστευαν τις διαδικασίες αδειοδοτήσεων για τους επενδυτές όπως και αυτές του φορολογικού μας συστήματος, αν συμμαζεύαν κάθε μορφής λαθρεμπόρια (καυσίμων, ποτών, τσιγάρων), σήμερα θα είχαμε απογειωθεί ως οικονομία και δε θα συζητούσαμε για μειώσεις, αλλά για αυξήσεις χαμηλών μισθών και συντάξεων.

Χάθηκε λοιπόν η δυναμική στην οικονομία, που θα μπορούσε να αναπτυχθεί με μέτρα της ανωτέρω μορφής, εντός μιας διετίας. Αν γίνονταν λοιπόν τα όσα τονίσθηκαν, τότε εύλογα δε θα θίγονταν τα μεσαία και μικρά εισοδήματα, με τον τρόπο που έγινε για τόσα χρόνια.

Κρίνοντας εκ του αποτελέσματος, εύκολα διαπιστώνεται ότι το σύνδρομο αυτό της φοβίας, δεν χαρακτηρίζει τη σημερινή πολιτική. Έτσι οι πρόωρες συντάξεις συμμαζεύθηκαν, η σπατάλη στον κρατικό προϋπολογισμό αγγίχθηκε με ένα σύνολο μέτρων, που περιορίζει δραστικά τις περιττές δαπάνες. Ειδικότερα, ο νέος νόμος για τα οδοιπορικά των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Δήμων κ.ά. οι νέες διαδικασίες εποπτείας των φορέων του Δημοσίου, κινούνται προς αυτήν τη κατεύθυνση.

Οι λύσεις σε βάρος κάθε μορφής λαθρεμπορίου, εντάχθηκαν στη νέα Συμφωνία και ολοκληρώνονται στο άμεσο μέλλον με τη νομοθέτησή τους, άσχετα αν κάποιοι βιάστηκαν να κατηγορήσουν την κυβέρνηση για το αντίθετο.

Οι προηγούμενες κυβερνήσεις έδωσαν έμφαση στην ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων, στοιχείο όμως που δεν θεωρείται «βαρύτερο» - σ' ό,τι αφορά στη διαμόρφωση ενός φιλικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος - σε σχέση με τη γραφειοκρατία και τη απλούστευση των διαδικασιών αδειοδοτήσεων των επενδύσεων και των φορολογικών ρυθμίσεων. Ως προς το δεύτερο, αυτή η κυβέρνηση αποφάσισε να μειώσει το δυσβάστακτο κόστος των φορολογικών προστίμων, που έθιγε κατά κύριο λόγο τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όχι οι προηγούμενές της.

Η αδιαφορία για εκλογίκευση του επενδυτικού περιβάλλοντος αντανακλάται παντού. Έχουμε λόγου χάρη επένδυση στον τουρισμό που θα απασχολήσει 7000 άτομα, η οποία περιμένει από το 2006 να πάρει την τελική έγκριση. Και δεν είναι φυσικά η μόνη. Αυτή η κυβέρνηση αποφάσισε να κινηθεί με ταχείς ρυθμούς για να κόψει τον δαίδαλο της γραφειοκρατίας και εδώ, που εύλογα είναι συνυφασμένος με τη διαφθορά.

Οι «δωροδοποιήσεις» επανεξετάζονται, παρά τις πιέσεις που ασκούνται από τους θεσμούς για το κλείσιμό τους. Πριν λίγο καιρό ο Γαλλικός τύπος καυτηρίαζε την πώληση του αεροδρομίου «Ελληνικό», παρουσιάζοντας τους απαράδεκτους όρους της πώλησης. Και δεν είναι η μόνη επένδυση, που προκαλεί το κοινό αίσθημα, λόγω της χαμηλής τιμής και των όρων της σύμβασης.

Καθώς χάθηκε η δυναμική στην οποία αναφερθήκαμε, και τα αυτονόητα παρέμειναν στις καλένδες, η πενταετής ύφεση εύλογα έθεσε νέους περιορισμούς στη νέα κυβέρνηση, Έτσι αναγκάζεται να κινηθεί, στη βραχυχρόνια περίοδο όμως, σε ένα περιβάλλον, που είναι εκτός της πολιτικής της. Διορθώνοντας από την άλλη ό,τι στρέβλωση δεν αγγίχθηκε από το 2010, και που σε τελική ανάλυση ζημίωσε τα χαμηλά εισοδήματα, επιδιώκει να φέρει το τραίνο στις σιδηροτροχιές που θέλει η ίδια.

Πολύ εύκολα κάποιοι βιάζονται να αποκαλέσουν Μνημονιακούς, όσους προτείνουν ριζοσπαστικές λύσεις, πολλές από τις οποίες βρίσκονται εκτός Μνημονίων και της λογικής που εισάγουν. Όταν προτείναμε λύσεις το 2012 για το λαθρεμπόριο καυσίμων, το ντοσιέ αυτό ήταν άγνωστο στις τότε κυβερνήσεις και τα τότε Μνημόνια. Υποστηρίζονται φυσικά εκείνα τα μέτρα, που βρίσκονται εντός των Μνημονίων, και τα οποία δεν έχουν δυσμενή απόηχο στα χαμηλά και μέσα εισοδήματα των εργαζομένων-συνταξιούχων και είναι συμβατά με την κυβερνητική πολιτική.

Απέχει όμως κατά πολύ η λογική που αναπτύχθηκε προηγουμένως από την πρακτική των Μνημονιακών κυβερνήσεων, που, εξαιτίας της δειλίας και της κακής στρατηγικής τους, δεν εκμεταλλεύθηκαν τους βαθμούς ελευθερίας, που είχαν στα χέρια τους κατά την περίοδο 2010 - 2015, για να οδηγήσουν την οικονομία στην ανάκαμψη με ταχείς ρυθμούς, χωρίς να προκληθούν οι ζημιές εκείνες, που σε τελική ανάλυση επωμίσθηκαν οι εργαζόμενοι.